

ČESKÝ REALISMUS

Karel HAVLÍČEK (1821–1856) UČ 24

→ **narozen v** Borové u Německého Brodu (dnes Havlíčkův)

→ **kritik Bachova absolutismu** (podle rakouského ministra Bacha v polovině 19. stol.); za své názory byl Havlíček zatčen a odvezen do **vyhnanství v Brixenu** (1851–55; dnes sev. Itálie)

→ zemřel ve 35 letech na tuberkulózu, jeho pohřeb byl **národním protestem proti absolutismu**

1) novinářství

→ H. **položil základy moderní české žurnalistiky**, prosazoval svobodu slova X **byl cenzurován**

→ redaktor v listech: **Pražské noviny, Národní noviny, časopis Slovan**

2) epigramy

→ krátké satirické verše; **satira** = _____

→ 5 oddílů: Církevi, Králi, Vlasti, Múzám, Světu

3) **brixenské skladby** → **satirická básnická díla** reagující na absolutismus; mohla vyjít až po smrti

a) **Tyrolské elegie** → popis zatčení a odvezení Havlíčka do vyhnanství (vznívá komicky)

b) **Král Lávra** → obraz krále jako hloupého člověka; chyby má ale i prostý člověk

c) **Křest svatého Vladimíra** → ruský kníže je vylíčen jako krutý vládce, který ovládá i samotné bohy

Havlíček ve svých dílech používá záměrně lidový až vulgární jazyk.

Přečti si příklady Havlíčkových epigramů, jeden si vyber a zapiš si ho do sešitu:

Nechod', Vašku, s pány na led,
mnohý příklad máme,
že pán sklouzne a sedlák si
za něj nohu zláme.

„Co sám nerad, nečiň jinému“!
žáku pravil kantor kdesi,
tahaje ho za pačesy.

Bůh náš Otec pro chování
deset nám dal příkázání:
ale církev naše Mát'
zkrátila je v jedno: plat'!

Poctivému hrozí jenom hlad,
zloději zas jenom šibenice;
český literát má trampot více,
jemu hrozí hlad i šibenice.